

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo. III. d[omi]nice prime aduentus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Dominica prima aduentus

pater misit filium ut indicet mundum. sed ut saluet mundus per ipsum. Venit ergo eis manus eius tripliciter. Primo corde Matth. vi. Divite a me. quod mitis suis et humilis corde. Secundo orec. Dicere ei. Ego quasi agnus manus tuus qui portat ad victimam. Tertio opere. Zopho. iiij. Onerate iustum. quoniam manus eius. Vicit ergo manus eius ut mansuetudinem doceret fuos corde ore et opere. Extra illius supbiam quod rotum genus humanum seduxerat. Istud dominus voluit ondere in eo quod tempore passionis venit sedens super asinam sicut de eo prophetas predictarum perierat Zach. ix. Non dominus facere voluit. ppter quatuor. Primo ut homini statu suu qualem tunc habuit insinuaretur. Non enim tunc erat similis asinu. ppter secundum. Iuxta illud psalmi. Non enim in honore est non intellexit. coparatus est iumentis insipientibus. et simili factus est illis. Hic enim iumentum non nullo alio sollicitum est nisi de terra de qua venit. Unde ad eam se inspiravit nubilus curas de celestibus ita hunc ante tempore aduentus dedit. erat terrenus nubilus curas de celestibus. Unde sibi dicebatur illud Isa. i. Si audieritis me bona terre comedetis. Nec solum quod terrena curabat. sed etiam terre non cognoscebat. sicut coquiritur dominus Isa. i. Lognouit bos possessorem suum et asinus precepit dominum suum israel autem me non cognovit. Nec tunc cognoscebat scipio. sicut dominus flendo super hierusalem ostendit anno hierusalem. Luc. xix. Si cognouisset super statu tuu et amala tibi imminetia feres etiam. Hoc voluit dominus facere dominus ut superbia iniuriantis destrueret. Unde Zach. ix. Postquam dicitur est. Ecce rex tuus venit tibi super asinam. Sedetur et dispodaz quadrigam ex effractis et equis de hierusalem. vñ. Lassiodo. tractas illud psalmi. Et recte. Ab increpatione tua deus iacob dormitauerunt qui ascenderunt equos. Dicit quod hec prophetas dicit de illis superbis qui in acribus suis gloriantur. in quo non fecerit dominus. et salvator. Iuxta illud psalmi. Non salvatur rex per multam virtutem. psalmi. xxvii. Gloria. Rex qui carnem suam regit non salvatur per multam virtutem. si in ea presumit ascribens sibi bona et non deo. Nec solus rex talis non salvatur. sed etiam gigas qui rege fortior. qui contra mundum et suam superpotentiam mulierat. non salvatur in multitudine virtutis sue. si. si. superbiendo pro dei se exaltat. Unius vero sequitur quod isti ambo non salvantur. quod fallat equus ad salutem. et superba estimatio qui ascendit estimans se sua virtute salvandum fallax est. Unde in habundantia

virtutis sue. i. quattuorque sit perfectus. quanto cius pererat sic equus tanto gressus cadit secundus equi. Tertio voluit hunc facere dominus ut se simplices inhabitate oneraret iuxta illud. Cum simplicitate faminatione est. Quartu ut pectora nostra asinos ponderibus pectora oncavata sibi de cetero associados monstraret finis Christus. Unde ipse dicitur. Matt. xi. Transire ad me omnes qui laboratis et onerati estis. Et quod ob in inferno tria correlaria delectabilia mentibus deuotis propinquidem. Primo quod volens ut tempus in mente hois hodie adueniat. necesse habet carnaliam desideria reprehendere. Istud patet per hoc quod tempus venit ut reges et regedictus est. Rex autem dominus Isido. l. iiiij. de summo bono capitulo. dictus est etiam quibus deuotus. qui recreat et sensus suos bene regit. et mortales resistentes sibi rationabiliter discretio ponit. Hac ratione hodie sicut epianus ieiunium. quod occupacione refrenat et caro domatur ut obediatur impio ratione. Hoc in inferno quod volens ut tempus in mente hois adueniat debet hunc deuotum desiderium ad celestia. Istud prout quod tempus non venit in mundum nisi desideratur a prius. Unde de iusta anima dominus desiderium cordis eius tribuisti ei dominum. psalmi. x. Notandum diuinum desiderium cordis non carnis. quod tale non exaudiebat Job. xxviii. Lamoz ex auctoritate non exaudit. ita expoit. Innocentius. istud probavit. Tertio in inferno quod volens mereri christi aduentum in se per famam deum hunc perfectam mansuetudinem et humilitatem. Istud prout quod tempus venit super aliannam humilem et mansuetam. Unde Jacobus. i. In mansuetudine suscipiente insitum probavit. Et Ecclesiastes. Ne replacitum est deo fides et mansuetudo. Primum significat incipientes. qui est carnalia desideria reprehendere et sic via vitare. Hoc significat pfectores. in quibus sancta desideria virtutum debet crescere. ut dicit Hugo de archa mystica. Et tertium significat perfectos qui dominus profunda humilitate virtutes congregatas custodiunt ne pereantur. Et Gregorius. in Psalme. eo quod perire omne quod agit si non in humilitate teneat. De ob in his deus in psalmi. Declina a malo. quod ad prius incipientes. Et fac bonum quod ad secundos. si pfectores. in tempore pacis et pfectores etiam. i. pfectores ter sequeantur. Et Inno. iij. quod ad terrios. s. pfectores. Tales ergo qui sic disponentur in eorum pfectientia merebuntur hunc gratiosum in se salvatoris aduentum per gratiam in presenti et in futuro per gloriam. Ad quam nos perducat rex tempus dominus. Et Hieronimus. III. dominice prime aduentus.

Benedict' qui ue
bit in nomine dñi. Matth. xxi.
Inter omia q̄ humano generi
ex p̄uariatioē primi parentis inflicta sunt.
vnu est p̄cipiu q̄ morte peccauit hō p̄m?
incurrit maledictionē ē obprobriū semper
ternus. Iuxta illud Henr. viii. Quia audiisti
voce vtroris tue ē comedisti de ligno ex q̄
p̄ceperā tibi ne comederes. maledicta ter-
ra in ope tuo. Istā maledictionē se h̄c bñ
sensit. p̄pheta q̄ ait Dicere. xv. Ule mibi ma-
ter mea q̄ me genuisti virū rite ē virū di-
scordie in vnluerfa terra. Et sequit. Oms
maledicūt mibi. Sed q̄ vt dicūt magnus
pr̄ Aug. in li. Enchiridion. ca. xlviij. Tan-
tū fuit illud p̄cīm ē tā magnū. ex quo sc̄ il
lud maledictionis obprobriūz p̄cessit. vt in
vno hoīe originaliter ē radicaliter totū gen⁹
humanū dānare. qđ solui aut dilui nō po-
tuīt nisi q̄ vnu mediatorē dei ē hoīm ieluz
xpm. Decile. pindē sancti p̄fessiōes nō
p̄alū eis restituī posse benedictionē ē p̄ il
lū cui dictū est. In semie tuo bñdicens oēs
gentes. Henr. xiiij. de quoz p̄s. ait. Etenim be-
nedictionē dabit legislator. inuocabāt me-
rito dēū. vt misteret eis salvatōrē q̄ libera-
re eos ab obprobrio maledictionis semper
terne. iuxta illud. Nu. vi. Ip̄i inuocabunt
nomē meū ē ego benedicā. Nō qđez fecit
deus p̄ q̄ filiū suū bñdicitū ē glosūz in se-
cula. qn̄ misit eū ē mūdū vt auferret obpro-
briū ē cōemptū ab hoīe. ē redderet bñdi-
ctionē p̄ maledictione. ē ritaz pro morte.
Quā quidē bonitatē dūmē pierans hodie
recolit eccl̄ia. reducēdo ad memorā fideli-
bus tāte mūstōe beneficiū. ē grās agendo
deo p̄t. q̄ misit filiū suū benedictū in no-
mine suo. Unū hec fuit cā institutioē hui⁹
tpis ab eccl̄ia vt a fidelib⁹ deuotius cele-
baret. Nam sicut dicit Aug. sup̄iobem.
Nulla fuit cā veniēdi tp̄m nūl p̄cōres sal-
uos facere. collere morbos. tollere vulne-
ra. ē nulla erat cā medicina. Venit ḡ ma-
gnus de celo medic⁹. q̄ totū mūdū vbiq̄
iacebat egrotus. Henus ḡ hūanū totū peri-
erat. ex quo peccauit vnu in quo torū erat.
Venit hō vnu sine p̄ctō q̄ saluos faceret
ab omni peccato. Nō enī de celo ad terrā
eraxerūt eū nr̄a merita. sed nr̄a p̄cta. Dec-
ille. Quō ergo nō est celebrandū tantū be-
neficium in q̄ venit ille bñdictus ē noīe dñi.

qui a maledictione peccati ppetua totum
liberauit gen⁹ humanū. sp̄ens dedit ho-
minib⁹. q̄ si tantā benedictionē dedit in
primo aduētu quantaz dabat in sc̄o. Et
dicit Bern. sermone dē aduētu dñi. Pe-
rito vt dicit Ambro. sup̄ Lucaz p̄fes san-
cri statuerūt vt vnu q̄tq̄ hoc t̄p̄ dignē se
ppareat ad suscipiendū ei⁹ natūratē. qui
vt bñdict⁹ venit in noīe dñi. vt dicūt p̄ba
noīi thematis. In quib⁹ vbi aduētus
iste describit. in q̄ ch̄risti aduētus ostēdit
a nobis susceptioē dignus triplicis. Pri-
mo describit ut venerabilis ē magnificus
ex glia aduētis. q̄ benedic⁹. Secōdūt
amabilis ē gratiosus ex parteytilitatis. p̄
ueniētis. q̄ venit. Tertio ut potēs et v̄
cōrōsus ex auctoritate mittetis. quia in
nomine domini.

Dixi primo q̄ in vbi premis-
sis ostendit aduē-
tus nr̄i salvatoris esse venerabilis ē ma-
gificus ex glia aduētus. q̄ bñdict⁹. Li-
cer aut̄ tp̄s fuerit bñdictus om̄i bñdictio-
ne que pōt cōmunicari creature. eo q̄ bñ
dictionē om̄iū gentiū deus p̄ dedit illi
vt dicit Eccl. iii. nē faciā tediū tangā qua-
druplicē bñdictionē sibi dinit̄ in pariar-
chis ostensaz t̄pfigurata. Secōdū quadru-
plicē bñdictionē sibi in suo aduētu in car-
nē exhibitā. De p̄mo quō quadruplex be-
nedictio tp̄i fuit in patriarchis p̄figurata
patet p̄mo. Dicit enī Henr. xij. ad abraaz.
Benedic⁹ benedictib⁹ tibi. atq̄ in te be-
nedic⁹ vniuersē cognationes t̄. Nō
aut̄ hoc fieri debuit. declaravit angelus.
Henr. xiiij. dices. In semine tuo benedic-
tur oēs trib⁹ terre. Et q̄ nullus ali⁹ p̄ter
tp̄m apparuit in q̄ ista p̄pheta esset adim-
plata. ideo oportet dicere q̄ tp̄s sit istud
semē benedictū in quo de⁹ benedic⁹t om̄i
nes trib⁹ terre. Unū apl̄s ad Gal. iii. dicit
Lb̄ist⁹ redemit nos de maledicto legis.
fac⁹ p̄ nobis maledictus. qđ tū factū est
q̄n̄ p̄pendit in ligno. Quia maledict⁹ om̄is
q̄ pendet in ligno. Et ne q̄s hoc intel-
ligēret de aliquālio. sicut iudei dicūt. statī
apl̄s dicit. Abrae dicte sunt p̄missōes ē
semini ei⁹. nō dicit et seminib⁹ q̄i multis.
sed semini tuo q̄ est tp̄s. Istud semē bene-
dictū om̄dens ī venisse dicit angelus ma-
tie. bñdictus fruct⁹ ventris tui. Secōdū
figura patet de isaac quā dedit filio suo ia-

Dominica prima aduentus

co*b.* **H**enr*viii.* **U**bi b*en*dic*c*es ait illi. **E**cce odor filii mei sicut odor agri pleni cui b*en*/dicit d*ns*. **S**eruient tibi omes pl*e*s. et adorient te trib*u* terre. **E**sto d*ns* fratri tuoru*s* et incuruen*t* ante te filij m*is*eric*o*rc*e*. **Q**ui ma/ledicerit tibi sit ille maledict*o*. **E**t q*uod* bene/dixerit tibi b*en*dictionib*u* repleatur. **L**ert*u* aut*e* est q*uod* hec b*en*diction*o* non est adimplete/a ad l*it*ram totaliter i*acob*. q*uod* frater ei*s*au*n* seruinit sibi. imo i*acob* vocau*s* e*u* do/minu*m* i*ust*era. ut paret. **H**enr*viii* nec in aliquo alio ita p*re*f*ec*te sicur i*xpo*. **D**e quo d*r*. quo ad p*ro*m*u* . hic est filius me*e* d*icitu*s. **D**ath*.iiii.* et xv*i*. **E**cce odor filii ad pat*r*e. **S**eruient tibi omes pl*e*s. q*uoniam* ad gentes. et adorient te trib*u* sc*z* iudeoz. **E**sto d*ns* fratri sc*z* xp*ian*oz. et incuruen*t* an*t* te filij matris tue. sc*z* sinagog*e*. **I**sta oia exp*l* se dicunt de x*po*. in ps*o*. **D**e*us* iudiciu*m* regi*da*. **E**t sequ*it*. **E**t d*na*ab*is* a mari v*sc*ez ad mare. **E**t sequ*it*. **M**ies reges fui*er* et*ci*. **E**t sequ*it*. **S**ic nom*e* eius b*en*diction*o* in se/cula. ante sole g*man*et nom*e* eius. **E**t b*en*/diction*o* nom*e* maiestatis eius. **T**ertia figu/ra paret de i*acob* qua dediri iude*H*enr*viii*. **E**t sequ*it*. **D**e quo d*r*. **N**o auferet sce*p*ir*u* de iuda. et ce/d*it* de feno*r*e ei*e*. donec veniat q*uod* miten/d*it*us est. et ip*s* erit expectatio genti*u*. **L**au/b*it* in v*in*o stola*s*ua. et i*sanguine* vue palliu*s*u*m*. **I**stud no*n* potest expon*i* de alio q*uod* de x*po* ad que*z* durauer*u*nt duces iuda et sce/p*ir*u*s* regni. **Z**post e*u* no*n*. q*uod* er*a* de sanguine x*po* al*pe*lit corpus su*m*. **V**n*d*icebat se vi/tem. **J**oh*.xv*. et p*ro*sequ*it* sanguine su*m* vi/nu*m*. **Q**uarta figura paret. **A**num*.xxiiii*. v*bi* balaam sp*u*sanc*to* in se irru*et*. ut ibide*di*c*it* benedic*ens* tabernac*u*l*e* i*acob* d*icit*. **Q**ui benedic*er* tibi sit ille b*en*dic*tu*s. et q*uod* maledic*er* tibi maledict*o* repleat. **E**t sequ*it*. **P**rietur stella et i*acob*. et virga con/surg*it* ex israel. **D**e i*acob* erit q*uod* p*re*ter reliq*u*as ciuitatis. **P**oc*n* pot*er* intellig*u* de aliq*uod* de x*po*. in cuius aduentu*m* in mundu*m* otra e/stella. **D**arth*.ii*. **S**icur prestat*g*entiles magi dicentes. **V**idim*o* stell*a* eius. in signu*m* ip*s*e rad*u*s sue doctrine illumina*m* o*em* bo*iem* veniente*m* in h*ic* mundu*m*. **J**oh*.i*. q*uod* nullus ali*o* fecit. **F**uit et*ia* virga q*uoniam* ad correcto*m* inimico*m*. sicut pat*er* p*re*cep*it* sibi. d*icit*. Postula a me*r* dabo tibi g*er*es. **E**t se quitur. **R**eges eos in virga ferrea. **In** ad/ientu*m* et*ia* cl*e* pd*ic*e sunt reliquie ciuitatis

hier*lm* q*uod* pd*ider*unt inde*m* locu*m* et gentes. **V**e/der*lo* Joh*.xi*. **I**deo q*uod* sp*u*ser*o* ordinare p*ie*ter*u* qui exierant ob*ui*u*m* x*po*. clamab*at*. dic*etes* **B**enedictus q*uod* venit i*n* nomine d*ni*. ad signifi/candu*m* q*uod* hic est de q*uod* figure sub v*mbra* fi/gurab*at*. de q*uod* dicit apl*u*s q*uod* oia in figu/ra p*re*tingeb*at* illis. **R**estat ig*is* dicere q*uod* de x*po* ista oia fuer*u* implera. et p*ro*sequ*it* pa/ter iudeos falsum dicere q*uod* adhuc sint int*er* plenda in anti*xpo*. **Q**uo*d* aut*e* ista circa in/tarnatione x*pi* fuer*u* implera ost*ed*dit pro/phe*ta* ps*o*. et dices ad l*it*ram de x*po*. **N**on p/uenisti e*u*z in b*en*dictionib*u* dulcedinis. v*bi* dicit Inno*.iiii*. **O**x*ps* in incarnatione sua fu*it* p*u*ente*n* quatuor b*en*dictionib*u* reali/bus. sicut ibi q*uatuor* figuralib*u*. **P**rima be/nediction*o* qua fuit p*u*ente*n* fuit immunitas peccati. v*bi* dicit. p*u*enisti i*u* ante or*tu* dona/sti. q*uod* in peccato no*n* est acceptus. **N**os aut*e* p*u*enim*ur* in maledictione amaritudinis. q*uod* in peccatis p*ec*ep*it* nos m*is*tra*n*. et na/scitur filij ire. **I**deo b*en*diction*o* fuit i*u* n*io*/ne diuar*u* naturar*u*. de qua Lu*c.i*. **B**ene/dictus fructus ventris tui. **T**erria in ple/nitudine gracie et veritatis. Joh*.iiii*. **Q**uia no*n* ad mensur*u* datus est ei*s*pir*u*. sed cu*m* plenitudine Joh*.i*. **P**len*u* gratia et verit*u*te. **Q**uarta benediction*o* glorie. quia ab in/stanti co*ep*tronis sue fuit comprehensor Isa*.xxiiii*. **E**rit sc*z* christ*o* in solu*m* glorie d*o* mi*u* patris sui. et suspend*u* sup*u* e*u* o*em* glo/riam domus patris eius. **D**e his b*en*dici/onib*u* dicit Deutero*.xxiiii*. **N**eptalum ha/bundantia p*frue*ti. et pl*e*n*u* erit b*en*dictionib*u*s. **D**ec*im* Inno*c*. **E**cce qu*o* plenitudine benediction*u* habuit x*ps* in suo aduentu*m*. qu*o* nullus preter e*u*z habuit nec habere potest. **I**deo et*si* ali*o* sancti dicunt*u* benedi/c*ti*a d*no* et b*en*dictiones accep*it* in mun/do. iste tam*e* excell*er*tissime omnia que in fi/guris fuer*u* postensa in se habuit. et cu*m* be/nedictionib*u* in mundum venit. **U**nde de/co dici potuit veraciter. **B**enedictus qui/venit.

Dixi secundo q*uod* in verbis pre/missis ostend*u* tur aduentus salvatoris nostri gratiosus et p*ie*ter*u* diuine liberalitatis. quia venit. **M**agna siquidem diuine p*ie*ter*u* boni/ras apparuit in hoc. quia venit ad hominem qui venire no*n* potuit ad e*u*. **S**ed n*u*q*uod* re/nit ad vindict*u* facienda pro peccatis ei*e*.

b

Lerte nō sed venit in hunc mundū peccatores saluos facere. vt dī. i. Thimo. i. Et ipse solus testaf. Lu. viii. dices. Venit enī filius hoīs quereret saluum facere quod pierat. Circa quod sciendū p̄ christū venit ad hoīem quod duplicitate. Et fīm. Berit q̄d duplex aduenit cī. fīm. Berit. Prīmū est aduentus ad hoīes in mundū. Secōdū in hoīes sc̄z ī mētē. Tertiū cōtra homines in morte. Quartū similius ad indicium. Et significans hi quatuor aduentus p̄ errorē septimanās huius temporis sacratissimū. In primo aduentu venit ad hoīes p̄ carnis assumptionē. In secōdo venit in animū nostrū p̄ gratie infusionē. In tertio et quarto venient in iudicium p̄ meritorum discussionē. Propter hūmū aduentus debemus esse humiliari. Propter secōdū cōpunctū. Propter tertīū cauit. Propter quartū circūspecti. De hīmo dī. Joh. xvi. Et unū a patre et venit in mundū. iterū relinquit mundū et vado ad patrem. Felix itinerarius q̄sicut a patre exiit. ita ad patrem redit. Iste aduentus fuit ad saluādū. sic dixit angelus. Dar. i. Ipse enī saluum faciet plūm suū p̄ peccatis eoz. In isto aut̄ aduentu p̄s assumptū nostra humilitate q̄ttuor de causis. Prīma ut in ea nobis patre ad misericordiam flecteret. Unde glo. sup illū locū. Apłi. Qui etiā interpellat p̄ nobis. dicit. no voce sed miseratione et ostēsione būnāratis sue. semper enī hoīem assumptū et graue onus passiōnis quod sustinuit paterno vultu offert ut nostri misereat. Et hoc est quod dī. i. Joh. ii. Adiutori habemus p̄ nobis apud deū patrem iesum xp̄m iustū. et ipse est p̄cipiatō p̄ peccatis nřis. Et nō tū p̄ nostris sed enī totius mūdi. Secōda causa ut in ea diabolū falleret. Ideo enī sapienter in hac vita cōuersatus est p̄ diabolus ex certa scientia nunq̄ potuit cōprehendere enī esse filium dei. licer bene cōiecturabat enī esse filium dei ex signis. sic clamabat dicens. Iesu fili dei ut ad venisti ante temp̄ p̄dere nos. vt dī. Dar. i. Videns enim eiū miracula opinatur ei esse deū. sed videns eiū famam et situm credebat hoīem. et ita decipiebat. Et p̄ sequēs ultimo deceptus est. q̄ credēs se p̄curare mortē hominis peccatoris p̄curauit redēptionē hominis. Unū dicit Isid. li. de summo bono ca. riū. Ideo diabolus q̄s iuste tenuit amissit. q̄ in iuste redēptionē nřm occidit. Illusus est diabolus mor-

te dñi q̄si auis. Nā ostensa christus sue carnis mortalitate quā interimēdā ille ope tebar. abscondit diuinitatē ut laqueum q̄ enī velut auem improvidas prudēti irretēt decipula. Et sequit. Nā si innocēs p̄s nō occidereb. homo diabolo addic̄t p̄ prevaricationē nō absoluereb. Nec ille. Tertio assumpsit carnē ut in ea hoīem glorificaret. Unū aplūs. Mortui estis et vita v̄a abscondita est cū xp̄o. Saluatorē enī nostrū expectant p̄ reformabili corp̄ humilitatis nře cōfigurati corpori claritatē sue. Quarto ut in ea hoīem ad suū amorē obligaret. Quid enim nos tantū ad amorē suū obligare potuit q̄ infirmitates nostras ip̄e portant. ut dicit Berit. in li. de diligēdo deū. De secōdo aduentu q̄ est in mentē p̄ grāte infusionē in quo venit xp̄o ad inhabitanū. dicit Joh. i. Verbum caro factum est et habitabit in nobis p̄ gratiā. De qua inhabitatione dicit Joh. viii. Si q̄s diligit me. sermones meos seruabit. et ad eū veniemus et apud eū mansiōne faciemus. Ex isto aut̄ aduentu homo sequitur triplū fructū. Prīmo gratutia in filium dei adoptionē. quo ad hoc dicit. Pater meus diliger cum. Secōda gra sp̄i sancti collationem. quo ad hoc dī. ad euveniemus. Tertiū collate gratie cōseruationē. q̄ ad hoc dicit. mansiōne apud eū faciemus. Ista est dulcis sima sua inhabitatio. de q̄ dicit ipse Dar. uer. viii. Delicite mee esse cū filiis hominū. Unde ip̄e stat ad hostiū et pulsat p̄ gratias p̄uenientē. et si q̄s aperit sibi intrat p̄ gratiam subsequentē. et cenat cū eo p̄ gram p̄ficiētē. Apocal. iii. De tertio aduentu sc̄z in morte dī. Lu. xii. Et vos parati estote. q̄s qua hora non puratis filius homis reuet. In isto aduentu veniet ad discutendū nostra merita. Unde Matthēi. De oī verbo oīcioso reddent homines rationē ad exigendū nobis credita sc̄z bonorū natūraliū fortitorū et gratiutorū. De q̄b. Dar. xv. Uni dedit quinq̄ talenta. alij duo. alij vero vnu. Tūc enī regret lucru de omnib⁹ istis. Iste adiutor est valde incertus. et ideo ut dī. Ang. ad dioscō. vigilare deber omnis xp̄ianus ne eū imparatū inueniat dñi adiutor. Quare aut̄ voluit esse diem aduentus huius incertū. idem assignat ratōes et dicit in li. de vita xp̄iana. Ad hoc volunt dñs te nescire diem illū. ut q̄s nesciē q̄s res.

Dominica prima aduentus

niat sp̄ sis parat? Et Greg. xii. li. Mora, dicit. Ad hoc p̄ditor n̄r nos latere voluit ultimū dī n̄m. vt dū ignozatur semp̄ p̄t̄ m̄s esse credat. Et tanto q̄s sit feruētor in oparione q̄nto incertus ē de reuocatio ne. vt dū incerti sum⁹ q̄n̄ moriamur. semp̄ ad mortē parati venire debem⁹. Nec gre go. De q̄to aduentu ad iudicium dī. Dat. xxiiij. et Lu. xxi. Tunc videbūt filiū homi s̄ veniente cū p̄t̄e magna. Iste erit terribi lis aduētus malis. q̄ ad puniēdū eōt̄ ad faciendū vindictā in natiōib⁹. bonis vero delectabilis. q̄ ad remunerādū. Primus diceſ. Ite maledici in ignē eternū. Hecū dis dicerūt. Veneſte bñdicti p̄t̄s mei poſidete regnū. Barth. xiv. Sic ut ille p̄mis aductus xp̄i fuit desiderabilē patri bus antiq̄is ita iste desiderabilis iustis oibus. Omnes enī clamāt illud ps. Ostende nobis faciē tuā ſez clare viſiōis. et ſalvi eri muſ. Nec mirū q̄z desiderant cū dies iudi cū ſit eoz maxima viſiōis. Primo q̄z tūc exaltabunt iudicādo cū xp̄o. Sap. iii. Ju dicabunt sancti nationes. Et Barth. xiv. Sedebitis et vos iudicātes. Secō q̄z tūc liberabitur ab om̄i pena et miseria. Isaie xxv. Auferet dñs oēm lacrimā ab oī facie. Apoca. xxi. Absterget deus oēm lacrimaz ab oculis ſc̄tōz. i. oēm cauſam lacrimandi p̄ pena. Terriū q̄z liberabunt a p̄t̄e pec candi. Isa. xxv. Auferet dñs obprobrium pl̄i ſui de vniuersa terra. Ps. Adhuc pu fillū et nō erit peccator. Quarto q̄z tunc eri pienter a p̄t̄e diaboli. Iau. i. Nō adhuc et vt perāſcat in te belial. Isa. xi. Nō noce bunt neq̄ occidēt. Quinto q̄z liberabunt a fructuē corruptionis. Rom. viii. Ipa cre atura liberabit a ſeruītute corruptionis. Sexto q̄z tunc videbūt facie ad faciē deū ſu um. i. Joh. viii. Sc̄im⁹ q̄z cū appariuerit ſi miles ei erūt. i. Cor. xii. Uidebitis nūc p̄ ſpeculū et in enigmate. tūc autē facie ad faciē. Nec Inno. ſup illud ps. xii. Uſq̄q domine obliniſceris.

Dixit tertio q̄in verbis p̄mis ſis deſcribit adue tūs xp̄i ſuſcepſione dign⁹ vt porēs et victori os ſuſt auctoritate mittētis. q̄z in nomē ne dñi. Dē quo in ps. dī. Beatus vir cui⁹ eſt nomē dñi ſpeciūs. Clere potentissi mū et victoriosissimū nomē. in quo vt dicit ps. fideliſ penetrat etiā murū deniſiſimū

iurta illud. In noīe dñi trāſgrdiar murū In hoc ſolo noīe dauid vicit goliam. ſicut ip̄e teſtatur dices. Tu venis ad me cū ha ſta et gladio. ego autē cōtra te in nomē dñi. Potentissimū et victoriosissimū nomē in quo eſciunt demones. Lu. x. Tu noīe tuo enī demona ſubiciunt nobis. Et q̄z p̄p̄ ſuit vnuſ de⁹ in ſuba cū p̄f̄. et p̄ ſequens in potēria et vritate. ideo ad ſignificandū eū eſſe equalē p̄t̄ ſp̄iſſerū ſp̄ ora pueror̄ cla mabat d̄ eo q̄z venit in noīe dñi. Docife ſolus teſtabat Joh. v. dices. Ego veni in noīe p̄t̄s mei et nō accepifſis me. Q̄ autē ſe veneſt in noīe dñi teſtaban̄ miracula q̄ erant ad gloria p̄t̄s. vt dicit Lu. i. vides. Et q̄z nemo potuit facere niſi eſſet deus cū eo. vt dicit Alcodem⁹ Joh. iii. Et ip̄e ſol⁹ dicit Joh. xv. Si nō feciſſem oga in eis q̄ nemo aliq̄ ſecit rē. Et autē ſcienduz q̄ ſi gnū q̄z aliq̄ ſenit in noīe regis et de eius mandato et voluntate ē. q̄n̄ inaiores regis et ſiliarij et generaliter oēs illi q̄z nō niſi re gi obediuſt. et audiūt. et famulans et ob ſequunt. Nō quē ſubieci q̄i instabiles q̄dām ei obediuſt. quidā nō. ſignū eſt neq̄dā in ſubditis nō in dño veneſt. Sic ē in p̄poſito. Hā ps. diu ante clamabat q̄ xp̄us debuit veneſt in noīe p̄t̄s ſui. vt patz ps. xvii. Bindicūt q̄z veneſt in noīe dñi. Qui cū veneſt in miūdū mox oēs creature maiores de roto miūdo. et oēs ſecretarij ſez angeli q̄z nō obediuſt niſi ſoli deo ei ſuuerūt et obſecuti ſunt hūlitter et fidelit. Iſtud p̄t̄z q̄z in natuūtate angeli cantabat gaudēt. Gloria in excelsis. vt dī Lu. ii. Et hi etiā in vita miſtrabāt ei vt pater Barth. iii. Ac cedentes angeli miſtrabāt ei. Traenā et alie creature irrōnales q̄z in opib⁹ ſuperna turalib⁹ ſoli deo obediuſt xp̄o parebat ad nutū. ſicut p̄t̄z trāſcurrendo a p̄ncipio ſui aduētus in miūdū vſq̄ ad ei⁹ aſcētū ſi celū totā ſeriē euāgelij. Hā in natuūtate ev⁹ ce lū dedit ſtellā regib⁹ in ducoz ad pſepū. Barth. ii. Itē mare ſolidū calcāti ſe p̄būt Barth. vi. Et idē mare trāquillitatē in tē pefteſtate dedit Barth. viii. Burdi. muri. le proſi. cecia natuūtate. claudi. demoniaci multi curati ſūt. Et qđ oīm mai⁹ ē mortui ſuſcitari ſūt. Quō ḡiudei p̄t̄ negare meli ſia veneſſe. aut quō expeſcat alii veneſtū. Vñ p̄t̄z q̄z ip̄i ſunt ſicur ſubdici instabiles et equā. q̄ agte vidētē ſanta miracla i xp̄o

b 2

Sermo

III

noluerunt ei obedire, licet venisset in noīe dñi. **L**ū aut̄ venerit ant̄ eū in noīe suo ilum accipiat. **H**inc p̄qritur iohes dicens. **I**n p̄pria vēnit, et lui eū nō receperunt. **E**t qd̄ dererit est etiā ignominiose tracauerunt. ps. lxxiiii. **I**n terra polluerunt tabernaculū noīis cui. i. xpm̄ in qd̄ habitaruit. **E**x his oīib⁹ ad p̄iar mentiū solationem tria infero m̄orialia. **P**rimo qd̄ p̄mam partē f̄monis. **V**olēs ex adūetu xp̄i benedictionē p̄seq̄ glie et ḡf̄. necesse h̄z se ayi cū custodire et p̄suare b̄ sacro tpe. **I**stud pat̄ qz. **E**ccl. xxxv. dr. **Q**ui vigilauerit ad illū inueniet b̄ndicationē. **B**ene aut̄ vigilat q̄ oculos m̄cītis in b̄o lumine tenet. **F**m̄ **G**reg. in omel. **I**cco infero q̄ volēs p̄seq̄ benedictionē et vtilitatē aduentū dñi. necesse habet diligent infistere eloquio diuino et f̄moni. **I**stud pr̄z **D**eut. xxvij. vbi leui dicit p̄t̄ suo. **Q**ui custodierit eloquiu tuū et pactū tuū fuauerit. **B**ndic eū dñe. **T**ertio infero q̄ volēs p̄sequi b̄n dictionē xp̄ienit in noīe dñi. necesse h̄z oīib⁹ misericōe et p̄teratis intēdere. **I**stud pr̄z qz nomē domini nō est nisi oleū misericōe. vt dr. **C**ant. i. **E**t id nullus eo dign⁹ est nisi misericors. **I**tra illud. **Q**ui misericors ē misericōe. p̄seq̄. **U**nū **E**ccl. vii. dr. **P**aupi porridge manū tuā et p̄ficiāt̄ p̄ciatio et b̄ndictio tua. **L**ū ap̄iciatiōis participes nos faciat benedictus q̄ venit in noīe dñi. Amen.

Domica scđa aduēt̄. **I**Sermo. III.

E **R**ūt signa in sole et luna et stellis. **L**uc. xxi. In hac dñica scđa s̄cra m̄r ecclia facit mentionē de ultimo adūetu dñi. qui erit ad iudiciū finale in ipa consumatiōe sc̄culi. **O**d quidē iudiciū appellat̄ generale. eo q̄ in ipo xp̄s ventur⁹ est iudicare vivos et mortuos. **D**ic̄ etiā nouissimū. qz r̄ si ho dic xp̄s iudicat et ab huani generis initio iudicauit deūc̄iens de paradiso p̄mos parentes. et hoīes sepe luunt p̄ suis fact̄ diuinis penas. m̄r tūc erit nouissimū. qz post illud erit bonor plenissima et sa felicitas. et malor̄ digna et summa infelicitas. **I**n quo etiā nō solū iudicabunt̄ q̄ tūc fuerint iudi canda. **V**er etiā q̄cunq; ab initio iudicata sunt. apparebit̄ esse iustissima inq̄t Augu. de ciuitate dei li. xx. ca. i. et ii. **V**olēs igit̄ iūr

sancta ecclia filios suos h̄re illius adueniē memorīa recolit euāgeliū de illo nouissimo die et eius antecedētib⁹ signis. vt p̄ hoc inducat hoīes ad cōpunctionē et veraz pe nitentia. **N**ā sicut dicit **O**re. xiiij. li. moral. **T**error iudicis nō p̄t vitari nisi an iudi cū. qd̄ v̄tis nō est nisi p̄ satisfactionē p̄nīe p̄ peccatis. **N**ō solū autē memo ia illi tre mendī iudicij valer ad inducēdā cōpunctiōne in hoīe p̄ peccatis p̄terit. sed etiā ad cautelā faciendā de futuris. **U**nū **L**ris. su per **J**ob. omel. xlvi. dicit q̄ memoria iudicij impetu tenebit vehementius oī freno. q. d. q̄ trib̄ cathēni frenari nō posset. sola memoria futuri iudicij frenat̄. iuxta illud ps. **A**iudicis enī tuus timui. **H**inc Job dese dicit. **S**emp enī q̄s instrumentes sup me flūctus timui deū. **J**ob. xxxi. **S**up q̄ Grego. lib. xxi. moral. in fine dicit q̄ terrorē iudicij oīa cura rez sp̄alium et carnis delecta tio oīa despiciunt̄. **E**ccl. viii. dicit. **Q**ui p̄uerse agit. si iudiciū tremēt̄ timeret. ma le nō ageret. **U**nū **E**ccl. vii. **M**emoare no uissima et in eternū nō peccabis. **Q**uod tra ctans **G**reg. omel. xxix. dicit. **N**ā p̄ntis tē poris ira agēda sunt gaudiā vt nūq̄ ama ritudo futuri iudicij recedat a memoria. **C**et igif̄ p̄ p̄teritis doleamus a futuris caue mus. p̄ntis euāgeliū seriē de ipo iudicij generalis ordine audiam⁹. **P**er q̄ alīq̄ me re stre caritati dictūt̄ breuiter p̄pono. **V**er q̄ ita sine sp̄ūlēt̄ gra facere nō valeo. dicenti **H**eda in omel. sup illo verbo **J**ob. **N**emo p̄t̄ venire ad me tē. **E**t si hoīes ab hoīib⁹ audiūt̄. tñ q̄ intelligūt̄. intus datur. int̄ choruscāt̄. int̄ reuelat̄. homines foras b̄bū dei semiare p̄nt̄. s̄z in vanū laborāt̄ ni si intus dē docēs ap̄iat sensus. **Q**uare p̄mo p̄ imētranda gra sp̄ūlēt̄ vigilem⁹. q̄ vt facilē imēpt̄ ad m̄rēm gre q̄ spiri tulſerō. 2cepit et pepit grām mūdo. recurramus. salutāres eā b̄bō anglico et voce amena dicēdo. **A**ve maria grāt̄. **I**n illo tpe **E**rūt signa i sole et luna et stell. et i terris p̄sura gentū. **I**n euāgeliō p̄nt̄ tria tāgūnt̄. **P**rimo nāq̄ describir signa p̄cedētia iudi cū. cu dicit. **E**rūt sig. **I**cco describit iudi cida adūetu. cu dr. **L**uc. xidebūt̄. **T**ertio addit̄ solationē iustor. cu dr. **P**is aut̄. **A** P̄icit q̄ primo describendo signa p̄ce dentia iudicij. **E**rūt signa. **L**icea qd̄ sc̄i duz q̄ xp̄s hec b̄ba dixit aplis feria tertia.